

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 1T/50/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4119011112
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Polyáková
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2019:4119011112.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra, samosudkyňou JUDr. Beátou Polyákovou, v trestnej veci obžalovaného Z. Z., pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 odsek 1 Trestného zákona, na hlavnom pojednávaní konanom v Nitre dňa 21.11.2019, takto

rozhodol:

X. Mašír, narodený XX.XX.XXXX v C. C.,
trvale bytom: R., K. XXXX/XB

sa uznáva za vinného že:

ako otec maloletej K. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky Z. C. v R. hoci má k tejto vyživovaciou povinnosť priamo zo zákona o rodine a rozsudkom Okresného súdu Nitra č. k. 24P/317/2012-28 zo dňa 08.01.2013, právoplatným dňa 30.01.2013, bol zaviazaný prispievať na jej výživu sumou vo výške 50,- eur mesačne, ktoré je povinný platiť vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred do rúk matky, počnúc právoplatnosťou rozsudku, od 06.09.2018 do 21.11.2019 túto povinnosť riadne neplní a tak dlhuje na výživnom k rukám matky sumu vo výške 450,- Eur,

t e d a :

najmenej tri mesiace v období dvoch rokov si neplnil úmyselne zákonnú povinnosť vyživovať iného,
t ý m s p á c h a l :

prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 odsek 1 Trestného zákona.

Z a t o m u s ú d u k l a d á :

Podľa § 207 odsek 1 Trestného zákona, zistiť poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písmeno j), písmeno l) Trestného zákona a nezistiť žiadnu priťažujúcu okolnosť podľa § 37 Trestného zákona, s použitím § 38 odsek 2 odsek 3 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 8 (osem) mesiacov.

Podľa § 49 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona súd výkon uloženého trestu podmienene odkladá.

Podľa § 50 odsek 1 Trestného zákona súd určuje skúšobnú dobu na 2 (dva) roky.

Podľa § 50 odsek 2 Trestného zákona a § 51 odsek 4 písmeno d) Trestného zákona povinnosť spočívajúcu v príkaze zaplatiť v skúšobnej dobe dlh na výživnom podľa svojich schopností a možností.

o d ô v o d n e n i e :

Na základe obžaloby okresnej prokurátorky prejednal súd trestnú vec proti obžalovanému Z. Z. (ďalej v texte len „obžalovaný“) a za splnenia zákonom ustanovených podmienok vykonal dňa 21.11.2019 hlavné pojednávanie v jeho neprítomnosti, pričom realizoval dokazovanie prečítaním jeho výpovede z prípravného konania, výsluchom svedkyne Z. C. a prečítaním listinných dôkazov.

Obžalovaný sa na hlavné pojednávanie nedostavil, hoci o jeho termíne preukázateľne vedel, nakoľko dňa 12.11.2019 na hlavnom pojednávaní, ktoré bolo odročené bez prejednania veci, obžalovaný zobral tento termín hlavného pojednávania na vedomie s tým, že prisľúbil, že sa na ďalšie hlavné pojednávanie dostaví a dlh na výživnom do uvedenej doby uhradí. Obžalovaný bol riadne poučený a rovnako tak upozornený na následky nedostavenia sa na súd bez dostatočného ospravedlnenia a zároveň bol obžalovaný informovaný o tom, akým spôsobom je potrebné súdu preukázať existenciu prekážky brániacej mu zúčastniť sa konania pred súdom, ak táto spočíva v zdravotných dôvodoch. Súčasne bol obžalovaný súdom poučený o jeho povinnostiach vzťahujúcich sa k jeho účasti na hlavnom pojednávaní a tiež o postupe, ktorý je upravený v § 86 Trestného zákona (účinná lútosť). Nakoľko obžalovaný sa dňa 21.11.2019 nedostavil na hlavné pojednávanie, svoju neprítomnosť na hlavnom pojednávaní neospravedlnil, tak súd za splnenia zákonných podmienok uvedených v ustanovení § 252 odsek 2 Trestného poriadku vykonal hlavné pojednávanie v jeho neprítomnosti. Súd pri tom vychádzal zo skutočností, že obžaloba bola obžalovanému riadne a včas doručená, obžalovaný mal vedomosť o termíne konania hlavného pojednávania, mal možnosť vyjadriť sa ku zažalovanému skutku v prípravnom konaní a vec bolo možné spoľahlivo objasniť aj v jeho neprítomnosti a tak postupom podľa § 258 odsek 4 Trestného poriadku prečítal jeho výpoveď z prípravného konania zo dňa 18.02.2018 a dňa 29.07.2019. Takto súd zistil, že obžalovaný si je plne vedomý svojej vyživovacej povinnosti, ako aj rozsahu v akom si ju má plniť voči svojmu dieťaťu. Z jeho výpovede tiež vyplynulo, že oprávnenej na plnenie vyživovacej povinnosti, t. j. matke dieťaťa, Z. C. neposielala riadne a včas financie, nakoľko má exekúciu a hradí aj iné výdavky spojené s užívaním prenajatého bytu, v ktorom žije. Finančne mu to nevychádza, v minulosti už bol tunajším súdom odsúdený za neplatenie výživného, za čo mu bol uložený trest povinnej práce, s dcérou je v kontakte, jeho matka mu pomáha s kúpou potrieb pre dcéru. Priznal sa k spáchanému skutku, svoje konanie oľutoval, v decembri 2018 uhradil titulom výživného na dcéru sumu 250,- Eur a v mesiaci jún 2019 uhradil titulom výživného na dcéru sumu 50,- Eur, prejavil snahu dlh na výživnom uhradiť.

Svedkyňa Z. C. na hlavnom pojednávaní vypovedala, že dlh na výživnom ku dňu konania hlavného pojednávania predstavuje sumu vo výške 450,- Eur. S dcérou K. Z. má náklady spojené s bežnou starostlivosťou a s dochádzkou do školy, nakoľko navštevuje 3. ročník ZŠ, hradí výdavky za tanečnú 20,- Eur/polročne, za družinu 4,- Eur/mesačne, tiež dcére hradí obedy v škole, ZRPŠ, rôzne výlety, návštevy kultúrnych podujatí, divadlo. Uviedla, že obžalovaný nikdy na dcéru riadne neprispieval, pred začiatkom školského roka jej dal 20,- Eur na pomôcky. K. býva často chorľavá, keď si naposledy pýtala od obžalovaného peniaze na lieky, odmietol jej prispieť. Jedenkrát si Sandra od obžalovaného pýtala 10,- Eur na školský výlet, to jej poskytol. Inak na ňu vôbec nič neprispieva. Pokiaľ obžalovaného požiada, aby si plnil vyživovaciu povinnosť na dcéru, tak veľmi ochotne tvrdí, ako jej peniaze poskytne, ale v konečnom dôsledku matke titulom výživného nič neuhradí. Pred hlavným pojednávaním ju kontaktoval obžalovaný, že on sa na súd nedostaví a svedkyňa mala pocit, že jej obžalovaný chcel vnuknúť myšlienku, aby sa ani ona na súd nedostavila. Ďalej uviedla, že obžalovaný klamal súd, že mu majú byť vyplatené peniaze z obecného úradu, z ktorých uhradí dlh na výživnom, nakoľko si to preverila u pracovníčky obecného úradu, ktorá jej potvrdila, že obžalovanému nemajú byť vyplatené žiadne finančné prostriedky zo strany obecného úradu. Konanie obžalovaného sa neustále opakuje, na dcéru riadne výživné neplatí a matka dieťaťa je nútená rok čo rok podávať trestné oznámenie, on sa za každým vyhovára, klame, zavádza, na dieťa neprispieje. Vyhovára sa, že si musí platiť nájom, iné výdavky, že má ešte ďalšie dieťa, odôvodňuje to nepodstatnými skutočnosťami, ktoré nemajú nič spoločné s tým, že zo zákona je povinný prispievať na výživu dcéry Sandry Z.. H. uviedol, že sa chce vzdať otcovstva vo vzťahu k ich spoločnej dcére. Obžalovaný K. nekupuje darčeky, to skôr starý rodičia, ktorí jej k príležitosti narodenín a iných sviatkov kúpia dar a obžalovaný sa popri nich len zvezie. Záverom svedkyňa uviedla, že počas doby, kedy jej obžalovaný výživné nehradil, bola schopná užiť si dcéru K., nakoľko jej pomáhala rodina, bez pomoci svojho terajšieho pracujúceho manžela by to nezvládla. Jej dcéra nebola vystavená nebezpečenstvu núdze.

Z prečítaných listinných dôkazov, a to najmä z rodného listu, rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 08.01.2013, sp. zn.: 24P/317/2012, právoplatného dňa 30.01.2013, trestného rozkazu Okresného súdu Nitra zo dňa 20.07.2018, sp. zn.: 6T/73/2018, právoplatného dňa 14.09.2018, správy probačného a mediačného úradníka zo dňa 11.11.2019, z odpisu registra trestov a lustrácie priestupkov súd zistil, že obžalovaný je otcom dieťaťa K. Z., narodenej 31.10.2010. Rozsudkom Okresného súdu Nitra zo dňa 08.01.2013, sp. zn.: 24P/317/2012, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 30.01.2013 bolo manželstvo rodičov dieťaťa rozvedené a Sandra Z. bola zverená do osobnej starostlivosti matke Michaele C. s tým, že obžalovaný bol zaviazaný prispievať na jej výživu sumou vo výške 50,- Eur mesačne, ktoré je povinný platiť vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku. Vyživovacia povinnosť obžalovaného k dieťaťu trvá aj naďalej. Súdu z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplynula potreba upraviť skutkovú vetu obžaloby o preukázané a podstatné skutočnosti, spočívajúce predovšetkým v zahľadení predchádzajúceho odsúdenia obžalovaného, uloženého mu trestným rozkazom Okresného súdu Nitra zo dňa 20.07.2018, sp. zn.: 6T/73/2018, v dôsledku vykonania trestu povinnej práce, čo bolo potvrdené správou probačného a mediačného úradníka zo dňa 11.11.2019. Vzhľadom na druh posudzovanej trestnej činnosti súd upravil v skutkovej vete obžaloby obdobie, v ktorom prichádzalo k neplneniu vyživovacej povinnosti až ku dňu vyhlásenia rozsudku a príkladne k tomu ustálil aj výšku zanedbaného výživného, pričom v skutkovej vete dôsledne vyšpecifikoval výšku dlžného výživného, ako aj jednotlivé obdobia neplnenia vyživovacej povinnosti voči maloletému dieťaťu konkrétne od 06.09.2018 do 21.11.2019, pričom samozrejme odpočítal čiastkovú úhradu v sume 300,- Eur a dlh na nezaplatenom výživnom ustálil na konečnú sumu 450,- Eur. Z takto upravenej skutkovej vety mal potom súd za to, že skutok spáchal obžalovaný Z. Z. a tento svojím konaním naplnil všetky zákonné znaky skutkovej podstaty prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 odsek 1 Trestného zákona, tak po stránke subjektívnej ako i objektívnej, keď najmenej tri mesiace v období dvoch rokov si neplnil úmyselne zákonnú povinnosť vyživovať iného, za čo je možné potrestať páchatel'a trestom odňatia slobody až na dva roky.

Obžalovaný sa ku spáchaniu skutku priznal a z jeho výpovede z prípravného konania vyplynulo, že si je vedomý svojej vyživovacej povinnosti, ako aj výšky dlhu na výživnom voči svojej dcére Sandre. X. toho, súd z jeho výpovede zistil, že obžalovaný si svoju vyživovaciu povinnosť dôsledne neplnil vzhľadom na jeho nepriaznivú finančnú situáciu, čo však podľa názoru súdu samotného obžalovaného neospravedlňuje, ani neznižuje závažnosť jeho protiprávneho konania. V konaní pred súdom nevypovedal, nakoľko súd vykonal hlavné pojednávanie za splnenia zákonných podmienok v jeho neprítomnosti. X. sa napriek svojim opakovaným príslubom, ktoré prezentoval jednak v prípravnom konaní ako aj v konaní pred súdom, kedy došlo k odročeniu hlavných pojednávaní bez prejednaní vecí v dňoch 08.10.2019 a 12.11.2019, nepričinil o to, aby sumu dlžného výživného uhradil aj napriek tomu, že mal možnosť pracovať, pretože zo žiadneho dôkazu nevyplývalo, že by u neho v kritickom období existovala relevantná prekážka, ktorá by mu bránila pracovať a zabezpečovať si tak pravidelný príjem.

Výpoveď svedkyne Z. C. ebola jediným usvedčujúcim dôkazom, pretože súd jej výpoveď vyhodnocoval aj v kontexte ďalších dôkazov, teda aj z právoplatného súdneho rozhodnutia, z ktorého obžalovaný bezpečne vedel, že vyživovacia povinnosť mu bola určená a v nadväznosti na túto podstatnú skutočnosť obžalovaný vedel aj to, komu, kedy, koľko a akým spôsobom má platiť výživné, pričom napriek tomu tak nerobil.

Zo všetkých týchto dôvodov súd uznal obžalovaného za vinného zo spáchaného skutku tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku, vrátane jeho správnej právnej kvalifikácie.

Pri úvahách o druhu a výmere trestu postupoval súd v zmysle ustanovení § 34 odsek 1 až odsek 4 Trestného poriadku, pričom bral do úvahy spôsob spáchania trestného činu, jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti, osobu páchatel'a a možnosť jeho nápravy.

Súd pri hodnotení osobných pomerov páchatel'a zistil, že má v registri trestov jeden záznam, tiež za prečin zanedbania povinnej výživy vo vzťahu k tomu istému dieťaťu, avšak vzhľadom na tú skutočnosť, že trest povinnej práce uložený trestným rozkazom Okresného súdu Nitra sp. zn.: 6T/73/2018 vykonal, hľadá sa na neho akoby nebol odsúdený. Z evidencie priestupkov vyplynulo, že obžalovaný nebol doposiaľ priestupkovo prejednávaný. Z dôvodu uvedeného súd u obžalovaného zistil dve poľahčujúce okolnosti uvedené v § 36 Trestného zákona, a to konkrétne, že viedol pred spáchaním trestného činu riadny život (písmeno j) a že sa priznal k spáchaniu trestného činu a trestný čin úprimne oľutoval

(písmeno l/). Z priťažujúcich okolností upravených v § 37 Trestného zákona súd u obžalovaného nezistil žiadnu. Takto zistený výsledný pomer poľahčujúcich a priťažujúcich okolností umožňoval súdu aplikáciu ustanovenia § 38 odsek 2, odsek 3 Trestného zákona, kedy v dôsledku prevahy poľahčujúcich okolností nad priťažujúcimi okolnosťami v pomere 2 : 0, znížil hornú hranicu trestnej sadzby o jednu tretinu, teda ukladal obžalovanému trest za spáchanie prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 odsek 1 Trestného zákona v sadzbe trestu odňatia slobody až na šesťnásť mesiacov.

Z hľadiska zavinenia vyhodnotil súd konanie obžalovaného podľa § 15 písmeno b) Trestného zákona, teda že konal v nepriamom úmysle, kedy vedel, že svojím konaním môže porušiť alebo ohroziť záujem chránený trestným zákonom a pre prípad, že také ohrozenie alebo porušenie spôsobí, bol s tým uzrozmeneý. Súd v tejto súvislosti dodáva, že k záveru o úmyselnom zavinení dospel po vyhodnotení obranných argumentov obžalovaného („nemám dostatok financií“, „starám sa o ďalšie dieťa“), ktoré sú absolútne nehodné dospelého, zdravého a teda práceschopného a spôsobilého muža - rodiča nezaopatrených detí, pretože majú povahu len povrchných výhovoriek a zostávajú teda celkom bezvýznamné. Naopak, z hľadiska formy zavinenia v plnom rozsahu odôvodňujú prijatie záveru, že u obžalovaného sa nejedná len o vedomú nebanlivosť (teda neodôvodnené spoliehanie sa, že neplatením výživného snáď výživa detí nebude ohrozená), ale o zjavné uzrozmeneie s tým, že výživa jeho maloletej dcéry Sandry, je ohrozená, pretože uspokojovanie potrieb dieťaťa, resp. výživné ako také patrí medzi tzv. prioritné pohľadávky.

Berúc do úvahy okolnosti uvedené v § 34 odsek 1 až odsek 4 Trestného zákona ako aj všetky okolnosti prípadu, dospel súd k záveru, že tak v oblasti generálnej ako aj individuálnej prevencie bude v prejednávanej veci účel trestu dosiahnutý uložením trestu odňatia slobody vo výmere osem mesiacov, teda v polovici zákonom stanovenej trestnej sadzby. Vzhľadom na to, že boli splnené podmienky uvedené v § 49 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona, súd podmiennečne odložil obžalovanému výkon tohto trestu a v zmysle § 50 odsek 1 Trestného zákona mu určil skúšobnú dobu na dva roky spoločne s uložením primeranej povinnosti v zmysle § 51 odsek 4 Trestného zákona, aby dlžné výživné v tejto skúšobnej dobe zaplatil podľa svojich schopností a možností.

S poukazom na všetky vyššie uvedené skutočnosti bolo rozhodnuté tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie na súde, proti ktorého rozsudku smeruje (Okresný súd Nitra), a to do 15 (pätnásť) dní odo dňa oznámenia rozsudku. O odvolaní rozhoduje Krajský súd v Nitre. Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie rozsudku.

V písomne podanom odvolaní treba uviesť, proti ktorým výrokom smeruje a či smeruje aj proti konaniu, ktoré rozsudku predchádzalo. Odvolanie musí byť odôvodnené tak, aby bolo zrejmé, v ktorej časti sa rozsudok napáda a aké chyby sa vytýkajú rozsudku alebo konaniu, ktoré rozsudku predchádzalo. Odvolanie možno oprieť o nové skutočnosti a dôkazy.

Právo podať odvolanie nemá ten, kto sa tohto práva výslovne vzdal.